

J. V. Goss

WERKBOEK SOCIAAL OPBOUWWERK

Samengesteld door Drs. D. Lissenburg
met medewerking van de cursisten van de
Kadercursussen Opbouwwerk 1965, 1966 en 1967

Uitsluitend voor persoonlijk gebruik
van de cursisten

NIET VOOR PUBLICATIE

Academie voor
Sociale Wetenschappen en Maatschappelijk Werk
te Rotterdam

1967

G 258/1.

xx

WB 1967.

WERKBOEK OPBOUWWERK

Samengesteld door Drs.D.Lissenburg
met medewerking van de cursisten van
de Kadercursus Opbouwwerk 1965, 1966 en 1967.

Uitsluitend voor persoonlijk gebruik
van de cursisten.

NIET VOOR PUBLICATIE

Academie voor Sociale Wetenschappen en
Maatschappelijk Werk te Rotterdam

1967

Voorwoord

<u>Hoofdstuk</u>	<u>Pag.</u>
I. DEFINITIE, DOELSTELLING, NAAM Samenvatting	5 17
II. DE MIDDELEN: METHODE, TECHNIEKEN Samenvatting	18 23
III. A. SOCIAAL OPBOUWWERK - AGOGIE	24
B. SOCIAAL OPBOUWWERK - MAATSCHAPPELIJK WERK GEESTELIJKE VOLKSGEZONDHEID CULTUREEL VORMINGSWERK Samenvattingen	28 35
IV. GESCHIEDENIS, ONTWIKKELING, ACHTERGRONDEN Bijlagen	37 47
V. INDICATIES EN SITUATIES Samenvatting	56 63
VI. ONDERZOEK Samenvatting	64 71
VII. VERSCHILLENDE VORMEN VAN SOCIAAL OPBOUWWERK	72
<u>Deel 1</u> : Poging tot literatuur-analyse m.b.t. het onderscheid: territoriaal, functioneel, categoriaal en bijzonder opbouwwerk Samenvatting	72 75
<u>Deel 2</u> : Territoriaal opbouwwerk Samenvatting	76 84
<u>Deel 3</u> : Functioneel opbouwwerk Samenvatting	85 90
<u>Deel 4</u> : Categorieaal opbouwwerk Samenvatting	91 94
<u>Deel 5</u> : Bijzonder opbouwwerk Samenvatting	95 101
VIII. OPBOUWWERK EN MAATSCHAPPELIJKE INSTITUTIES.	102
<u>Deel 1</u> : Overheid en opbouwwerk Samenvatting	102 110

G 258/3.

xx

WB 1967.

<u>Deel 2</u> : Opbouwwerk en instituties op kerkelijke of humanistische	
grondslag	111
Samenvatting	114
IX. BEROEPSOPLEIDING	115
Samenvatting	124
 BEGRIPPENLIJST	 125
LITERATUUR	127

=====

3. Theoretische eisen voor een beroepsopleiding.

Wat kan in de verschillende fasen van het proces de bijdrage van de werker zijn?

Diagnostische fase:

- de verheldering van de aan te pakken vraagstukken o.a. verzamelen en verwerken van de gegevens, door het helpen kiezen van onderzoeksmethoden en het begeleiden van eigen onderzoeksactiviteiten, door het begrijpelijk maken en hanteerbaar indelen van het materiaal en het formuleren van konklusies.
- het verkennen van de in de betreffende samenleving actieve of sluimerende krachten.
- het inventariseren van hulpmiddelen en instanties, welke in de samenleving beschikbaar zijn.

Motiveringsfase:

- het mobiliseren van de in de betreffende samenleving actieve of sluimerende krachten o.a. door het stimuleren van doelmatig leiderschap, deelname door en belangstelling van groepen en subgroepen, instanties en personen.
- het onderkennen en toetsen van de rollen van allerlei deelnemenden in het proces.

Planningsfase:

- het kiezen van de meest geschikte doeleinden.
- het openhouden of zonodig scheppen - van goede communicatiekanalen in en om de samenleving.
- het op hun bruikbaarheid voor bepaalde doeleinden toetsen van hulpmiddelen en instanties, welke in die samenleving beschikbaar zijn en het voorbereiden en volgen van hun inschakeling.

Aktiefase:

- het onderhouden van kontakten tot informatie en meningsvorming tussen alle belanghebbende groepen, instanties en personen,
- het overwinnen van administratieve en technisch-organisatorische moeilijkheden, welke zich voordoen bij het volgen van een eenmaal gekozen gedragslijn.
- toepassing van technieken ter bevordering van het c.o.proces (zoals diskussietechnieken, hantering, voorlichtingsmedia, rapportering en feed back e.d.). Deze technieken spelen in alle fasen een rol.

Evalueringsfase:

- doordenking van de betekenis van gebeurtenissen, uitspraken en besluiten in het kader van de gekozen doeleinden en de oorspronkelijke uitgangspunten.

De